

Et rødglødende arbejdsmarked

København den 10.07.2006

For yderligere information:

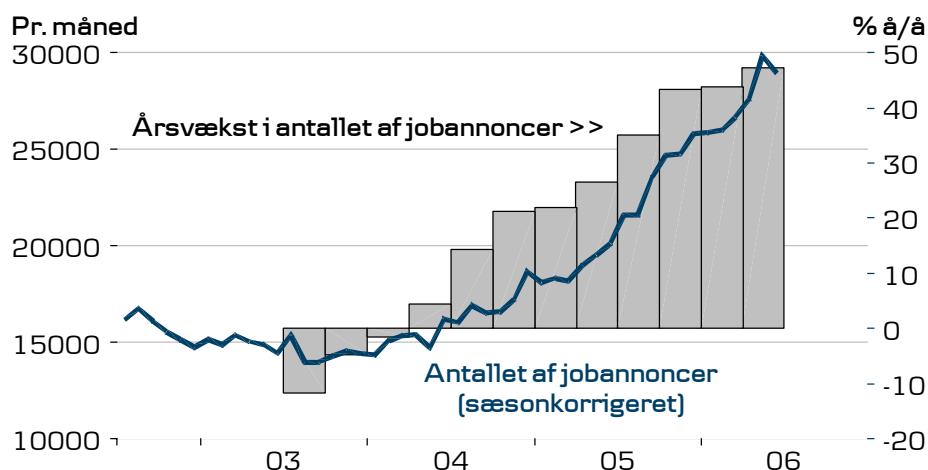
Mikkel Høegh, Danske Bank
33 44 18 77
mhog@danskebank.dk

Kaare Danielsen, Jobindex
38 32 33 60
kaare@jobindex.dk

Steen Bocian, Danske Bank
33 44 21 53,
stbo@danskebank.dk

- Det danske arbejdsmarked er rødglødende. Over det seneste år er ledigheden faldet med 40.000 personer, og vi er nået ned på det laveste ledighedsniveau siden 1974. I maj i år var der 125.000 ledige.
- Det er vanskeligt at sige, hvor langt ledigheden vil kunne komme ned inden, at flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet sætter en stopper for yderligere ledighedsfald. Dansk Jobindex giver en klar indikation af, at vi kommer til at teste arbejdsmarkedets fleksibilitet over de kommende måneder. Fra 1. til 2. kvartal steg antallet af jobannoncer lagt på nettet med yderligere 10 % - hvilket taler for yderligere ledighedsfald, hvis ellers virksomhederne kan få fat i de rette medarbejdere.
- Der blev i løbet af kvartalet lagt 86.300 nye jobannoncer på nettet - aldrig har virksomhedernes appetit på nye medarbejdere været større.
- Det betyder, at der hver måned bliver lagt knap 30.000 nye jobannoncer på nettet. Det svarer til i størrelsesordenen 40-45.000 nye stillinger - da hver annonce i gennemsnit indeholder 1,5 stillingsopslag. Da Dansk Jobindex alene måler nye stillingsannoncer på nettet, er der tale om reelle job.
- Der er fremgang at spore i alle regioner. Væksten har været størst i Midtjylland og mindst i Nordjylland.
- Størst vækst i efterspørgslen efter medarbejdere finder vi inden for industrien, som efterhånden er kommet med i det økonomiske opsving. Også i byggeriet og blandt de kreative fag er der stor efterspørgsel efter nye medarbejdere. Inden for flere A-kasser er det nu sådan, at der inden for de seneste tre måneder er blevet annonceret flere ledige stillinger, end der reelt er ledige.

Fortsat vækst i antallet af jobannoncer

Denne analyse kan også findes på:

www.dansk.jobindex.dk

samt

www.danskebank.dk/danskeanalyse

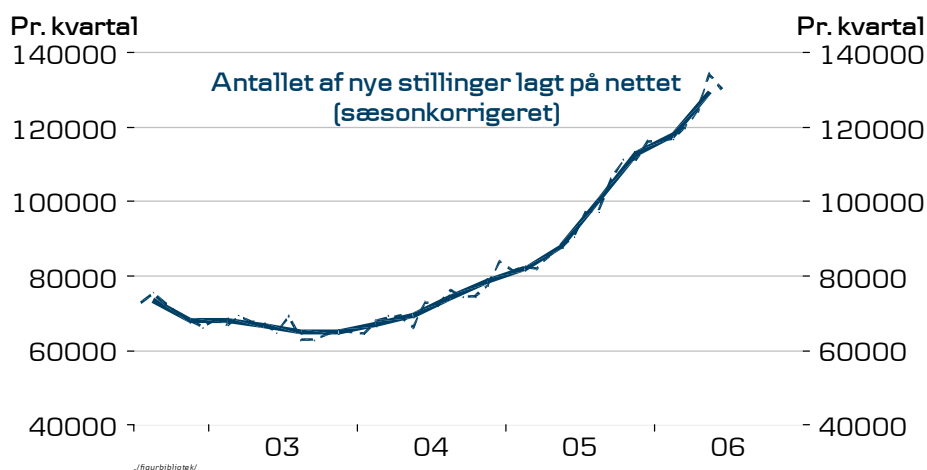
Stadig flere nye jobannoncer på nettet

En stigning på 47 % i antallet af nye jobannoncer på nettet fra 2. kvartal 2005 til 2. kvartal 2006

Antallet af nye jobannoncer er stigende. I 2. kvartal 2006 blev der lagt 86.300 nye jobannoncer på nettet (sæsonkorrigeret). Det svarer til, at der blev annonceret 129.400 ledige stillinger på nettet i 2. kvartal. Til sammenligning blev der i 2. kvartal 2005 "kun" lagt godt 88.000 stillinger på nettet. Det er således på blot et år blevet til en vækst i antallet af annoncerede stillinger på 47 %. Den højeste årsvækst i den periode, der findes data (dvs. siden slutningen af 2002).

Siden midten af 2003 er antallet af nye ledige stillinger lagt på nettet i løbet af ét kvartal næsten fordoblet. Ved årsskiftet i 4. kvartal 2003 blev der "kun" lagt 65.000 nye stillinger på nettet - mod de 130.000 stillinger i det seneste kvartal.

Antallet af nye stillinger nåede 117.700 i 1. kvartal 2006

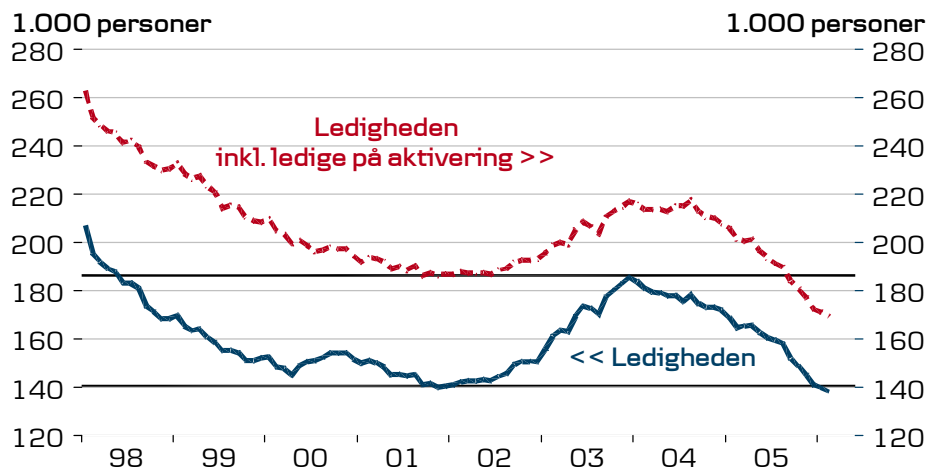
Ledigheden er nået ned på 125.000 personer

Fremgangen i antallet af nyopslåede job skal ses i lyset af den vending, som dansk økonomi har været igennem de seneste to år. BNP steg med 1,9 % i 2004, men siden tog væksten til, og i 2005 steg BNP med 3,1 % - et godt stykke over hvad der er normalt i dansk økonomi. Det økonomiske opsving har resulteret i en vending på arbejdsmarkedet. Siden december 2003 er ledigheden faldet med 60.000 personer. Der var således i maj i år 125.000 ledige - svarende til en ledighedsprocent på 4,5 % af arbejdsstyrken. Med "kun" 125.000 ledige, så er ledigheden allerede på nuværende tidspunkt rekordlav. Vi skal tilbage til 1974 for at finde et lavere ledighedsniveau. Det er ikke blot ledigheden, der er lav - beskæftigelsen har nået det højeste niveau nogensinde i dansk økonomi.

Dansk økonomi sætter nye rekorder og der er mulig for at trække nye grupper ind på arbejdsmarkedet

Den lave ledighed og høje beskæftigelse er de tydeligste tegn på, at det går rigtigt godt i dansk økonomi - vi skal reelt set nok tilbage til 1960'erne for at finde en periode, hvor dansk økonomi udviklede sig mere gunstigt. Den lave ledighed giver en unik mulighed for at få trukket ellers marginaliserede grupper ind på arbejdsmarkedet - med positive effekter for både det nuværende og fremtidige velstandsniveau. Det gælder blandt andet indvandrere og efterkommere, som traditionelt har haft en væsentligt lavere beskæftigelsesgrad end gennemsnittet. At det er lykkedes at reducere ledigheden så hurtigt og få den ned på et så lavt niveau er derfor en positiv overraskelse - som de færreste havde vurderet muligt i 2003 - hvor dansk økonomi stort set var gået i stå.

Ledigheden har nået nye bundrekorder
 – Dansk Jobindex indikerer, at fremgangen fortsætter

Stigende risiko for flaskehalse på arbejdsmarkedet

Det meget lave ledighedsniveau giver imidlertid også en stigende risiko for flaskehalsproblemer på det danske arbejdsmarked. En flaskehals opstår, hvis virksomhederne har svært ved at finde medarbejdere med de rette kvalifikationer til trods for, at der fortsat er ledige i deres lokalområde. Eksempelvis kan der mangle elektrikere på Sjælland til trods for, at der er ledige elektrikere i Jylland – og tilsvarende kan der mangle elektrikere på Sjælland, selvom der er ledige malere. Manglen på kvalificeret arbejdskraft kan enten resultere i, at lønnen presses op, og/eller at virksomhederne undlader at tage de ordrer ind, de ellers havde mulighed for. I begge tilfælde mindskes den økonomiske vækst enten med det samme eller gradvist. Den negative effekt på væksten er størst på kort sigt, hvis virksomhederne undlader at tage nye ordrer ind, mens de langsigtede negative konsekvenser kan være større, hvis det stramme arbejdsmarked resulterer i, at lønvæksten presses op. Højere lønvækst betyder nemlig tab af konkurrenceevne, et tab det kan være vanskeligt at indhente igen.

Indikatorerne for flaskehalsproblemerne på arbejdsmarkedet peger entydigt på, at flaskehalsproblemerne er kraftigt stigende i øjeblikket, samt at de ikke har været højere end det aktuelle niveau i de seneste 30 år. Dansk Jobindex indikerer, at problemerne har udsigt til at stige yderligere – og faren for at det økonomiske opsving kan løbe af sporet er derfor reel.

Vanskeligt at vurdere hvor meget ledigheden vil kunne falde yderligere

Det meget stramme arbejdsmarked gør, at det er vanskeligt at vurdere, hvor meget ledigheden kan forventes at falde med på baggrund af væksten i antallet af nyopslåede stillinger. Det er ikke længere nødvendigvis virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft, som er den begrænsende faktor i forhold til yderligere ledighedsfald. Det afgørende bliver i stadig stigende grad, om virksomhedernes efterspørgsel kan matches med de rette medarbejdere både geografisk og i relation til medarbejdernes kvalifikationer. Med det nuværende dagpengesystem bliver det meget vanskeligt at få ledigheden ned under 100.000 personer, og allerede nu begynder flaskehalsproblemerne at udgøre en barriere for yderligere ledighedsfald.

Men Dansk Jobindex forudsiger klart yderligere ledighedsfald

Selvom Dansk Jobindex som udgangspunkt derved bliver en mindre sikker kvantitativ måling, så mister Dansk Jobindex ikke sit kvalitative indhold. Med udgangspunkt i det rekordhøje antal nye jobannoncer lagt på nettet i første kvartal synes det sandsynligt, at ledigheden vil fortsætte med at falde.

Dansk Jobindex på regionalt niveau

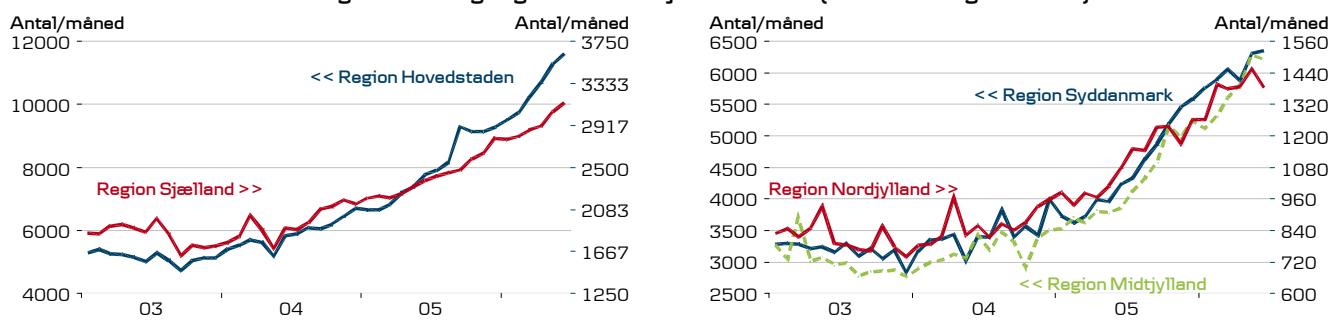
Region Syddanmark fører an i job-opsvinget

Med udgangspunkt i Dansk Jobindex kan man følge udviklingen på arbejdsmarkedet regionalt. Det er oplagt, at der kan være regionale forskelle på, hvor stor en rolle internettet spiller i relation til jobformidlingen både som konsekvens af kulturelle forskelle og på grund af branchemæssige forskelle. Trods disse forbehold, så kan udviklingen i antallet af jobannoncer give en god indsigt i udsigterne for beskæftigelsen på regionalt niveau.

Bredt fordelt regional fremgang

Når man kigger på graferne over den regionale udvikling, kan man ikke undgå først og fremmest at bide mærke i, at stigningen i antallet af nye jobannoncer på nettet geografisk set er meget bredt funderet – ingen regioner er sat af. Inden for de seneste måneder har der dog været en svag opbremsningstendens i Region Nordjylland – set over det seneste år er det trods den seneste opbremsningstendens dog blevet til en vækst på knap 30 % i regionen. Region Hovedstaden, som sidste år oplevede en lignende opbremsningstendens i antallet af jobannoncer, har i de seneste måneder været i kraftig vækst – og set over det seneste år er det blevet til en vækst på 50 %. Denne vækst overgås dog af Region Midtjylland, hvor væksten i antallet af nye jobannoncer lagt på nettet er på hele 60 %.

Bred regional fremgang i antallet af jobannoncer (sæsonkorrigerede tal)

Fremgang inden for alle jobkategorier

Vækst i antallet af jobannoncer inden for stort set alle jobkategorier

Væksten i antallet af jobannoncer er kommet stort set alle 80 jobkategorier - Dansk Jobindex kan opdeles på - til gode. Kun inden for børnepasning, socialrådgivning og offentlig administration er der et beskedent fald i antallet af stillinger lagt på nettet fra 2. kvartal sidste år til 2. kvartal i år. Omvendt er antallet af nye jobannoncer inden for mange jobkategorier blevet fordoblet. Det gælder blandt andet elektrikere og maskiningeniører.

Aggregerer man de detaljerede jobkategorier til 12 relativt homogene grupper får man et klarere billede af, hvor væksten i efterspørgslen efter nye medarbejdere er størst.

Den største vækst i antallet af nye jobannoncer lagt på nettet finder vi inden for byggefagene, industrien, de kreative fag og blandt ingeniørerne og de ansatte i forskningsstillinger. Mindst vækst er der til gengæld i antallet af jobannoncer inden for sundhedssektoren samt inden for børnepasning og uddannelsessektoren.

Stor vækst i antallet af jobannoncer i industrien

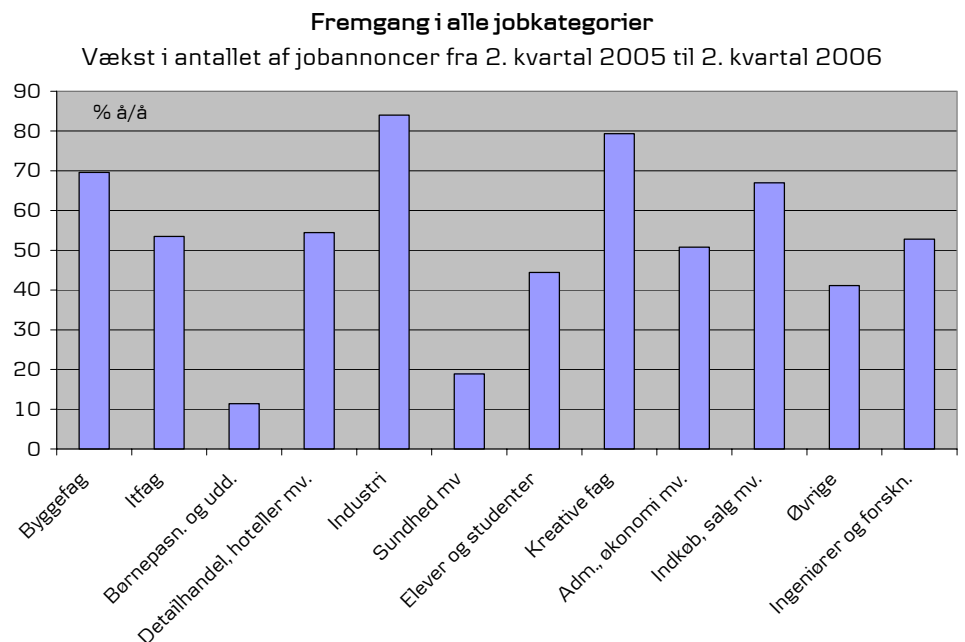
Industriarbejdsgælden er efter flere års fald atter begyndt at stige. Dansk Jobindex indikerer, at denne tendens vil kunne fortsætte i de kommende måneder. Der har over det seneste år i hvert fald været en kraftig vækst i efterspørgslen efter medarbejdere i denne branche – og industrien har med en vækst i antallet af jobannoncer på 84 % fra 2. kvartal 2005 til 2. kvartal 2006 været den jobkategori, hvor væksten har været højest. Fremgangen i industrien skal ses i lyset af det stærke eksport- og investeringsopsving, som dansk økonomi oplevede i 2005 – og som ser ud til at fortsætte i år. Det giver en stigende efterspørgsel efter medarbejdere i industrien.

Fuld tryk på byggeriet

Med udgangspunkt i Dansk Jobindex synes det sandsynligt, at manglen på arbejdskraft inden for byggeriet kommer til at stige yderligere. Med 7.200 jobannoncer lagt på nettet inden for byggefagene i 2. kvartal - svarende til over 10.000 stillinger - er der lagt op til yderligere travlhed. Aktuelt melder cirka 40 % af virksomhederne inden for byggeriet om mangel på arbejdskraft, og det store antal nye jobannoncer lagt på nettet indikerer, at denne andel vil kunne stige i 2. halvår i år. Der er derfor ingen tvivl om, at manglen på arbejdskraft virker dæmpende på væksten inden for byggeriet i disse år. Den kraftige arbejdskraftefterspørgsel vil med stor sandsynlighed føre til, at medarbejdere og virksomheder fra vores nabolande i større omfang vil skulle trækkes ind for at dække blot en del af efterspørgslen.

Stigende efterspørgsel efter "kloge og kreative" hoveder

Det er ikke kun inden for de mere håndværksmæssige og industrielle fag, at der er stor vækst i antallet af jobannoncer. Der er også en meget stor stigning i efterspørgslen efter personer inden for de mere kreative fag, samt ingeniører og forskningsmedarbejdere. Der er her tale om medarbejdere med lange uddannelser, og selvom ledigheden blandt akademikerne endnu ikke er faldet ned på det niveau, den havde før krisen ramte dansk økonomi i slutningen af 2001, så indikerer Dansk Jobindex, at det snart vil ske.

Inden for flere jobkategorier er der lagt flere stillinger på nettet på blot et kvartal - end antallet af ledige i de dertilhørende a-kasser.

At arbejdsmarkedet strammer til tydeliggøres, når man kigger på antallet af jobannoncer lagt på nettet i løbet af det seneste kvartal, og kombinerer det med den aktuelle ledighed på a-kasse niveau. Det er således slående, at antallet af jobannoncer lagt på nettet i 1. kvartal for elektrikere var på 1.000 svarende til 1.500 stillinger. I maj var der "kun" 318 ledige elektrikere. Tilsvarende var der annonceret cirka 7.000 nye ingeniørstillinger, mens der kun var 1.800 ledige ingeniører, og antallet af nye stillinger lagt på nettet inden for blik- og rør var i 1. kvartal over 1000, mens antallet af ledige inden for faggruppen i maj kun var 200. Nu er der ikke nødvendigvis en præcis sammenhæng mellem jobkategorierne i Dansk Jobindex, og opdelingen af A-kasser, men ovenstående illustrerer, at adgangen til kvalificeret arbejdskraft allerede på nuværende tidspunkt er en begrænsende faktor i relation til yderligere økonomisk fremgang.

Dansk Jobindex er en indikator for antallet af jobannoncer i Danmark. Dansk Jobindex er baseret på en søgemaskine, der hver nat finder frem til samtlige jobannoncer annonceret på internettet, både hos AF's Jobnet, de private jobbørser og firmaernes egne hjemmesider. Da stort set alle ledige stillinger i dag bliver annonceret på internettet, giver Dansk Jobindex et samlet overblik over udviklingen på jobmarkedet i Danmark.

Jobindex renser annoncerne for genopslag og dubletter ved hjælp af et dubletfilter, som kan genkende dubletter, selvom dele af annonceteksten er forskellig. Dansk Jobindex angiver simpelthen antallet af nye jobannoncer, der er annonceret i løbet af måneden og er derfor en indikator for antallet af nye stillinger. En jobannonce indeholder gennemsnitlig omkring 1,5 stilling, og antallet af nye stillinger er derfor ca. 50 % højere end antallet af annoncer.

Dansk Jobindex er en ledende indikator. Før virksomhederne begynder at skære ned, begynder de at holde igen med nye ansættelser, og dette kan aflæses i antallet af jobannoncer. Dansk Jobindex er baseret på virksomhedernes handlinger, ikke på virksomhedslederens forventninger. Dansk Jobindex dækker samtlige annoncerede stillinger i Danmark, og den statistiske usikkerhed er derfor begrænset. Til gengæld er Dansk Jobindex følsomt over for forskydninger i virksomhedernes valg af annonceringsværktøjer. Hvis en større andel af de ledige stillinger udbydes via internettet, vil det give anledning til en kunstig stigning i Dansk Jobindex.

Dansk Jobindex udarbejdes i et samarbejde mellem Jobindex.dk og Danske Bank. Dansk Jobindex bliver offentliggjort kvartalsvist.